

[Undervisningsministeren.]

førelsen af Københavns teknikum i Ballerup skulle vanskeliggøre realiseringen af nye studiestrukturer, dels at den planlagte kapacitet af Ballerupbyggeriet skulle være for stor i forhold til tilgangen af studerende.

Byggeriet i Ballerup er planlagt til at kunne rumme 2.000 studerende inkl. studerende på adgangskursus. Dette er kun en beskednen udvidelse i forhold til det nuværende antal studerende, som pr. 1. april i fjor er opgjort til 1.767. Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at Københavns teknikum i overvejende grad søges af studerende fra hovedstadsområdet og Nordøstsjælland. I 1968 kom således 82 pct. af tilgangen fra denne del af landet, medens godt 8 pct. kom fra den øvrige del af området øst for Store-Bælt. Den hidtil fulgte linje, hvorefter unge fra provinsen skal have mulighed for at få teknikumingeniøruddannelser ved et af provinsens teknika, vil således ikke blive ændret ved gennemførelsen af dette byggeri.

Det er ikke min hensigt på grundlag af det foreliggende materiale at foretage ændringer i antallet af læreanstalter til uddannelse af ingeniører, hverken nedlæggelse eller forøgelse af antallet. Et skøn over det fremtidige antal studerende, som vil søge uddannelse på Københavns teknikum, er naturligvis behæftet med en vis usikkerhed, men selv under forudsætning af en stagnation i tilgangen er det næppe sandsynligt, at antallet af studerende vil komme væsentligt under det nuværende antal.

I øvrigt vil en eventuel gennemførelse af byggeriet blive etaper over 6-8 år, således at mulighed for justeringer hen ad vejen foreligger.

Påstanden om, at et byggeri i Ballerup skulle vanskeliggøre realiseringen af eventuelle nye studiestrukturer, må jeg afvise. Selv om man engang i fremtiden skulle nå frem til, at akademi- og ingeniøruddannelserne skulle integreres, hvad der intet foreligger om i dag, vil ikke mindst de miljømæssige ulemper ved at samle mange tu-

sinde tekniske studerende på ét sted langt overstige de eventuelle beskedne økonomiske fordele ved en udbygning af Københavns teknikum i Lundtofte.

Alt taget i betragtning taler således intet imod en placering af Københavns teknikum i Ballerup, og da de nuværende lokaleforhold i adskillige år har været betydelig under den standard, der er nødvendig, er det min hensigt efter denne redegørelse og den debat, der formentlig følger efter den, at forelægge folketingets finansudvalg en ansøgning om projekteringsbevilling til Københavns teknikum.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om udskrivning af skat til amtskommunen.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 7) findes i tidenden sp. 469, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 821).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 8) findes i tidenden sp. 488, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 821).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ove Hansen: Det er et ret betydningsfuldt lovforslag, vi her har til anden behandling, forslaget om indførelse af en tredje personlig skat, nemlig personlig skat til amtskommunen. Der står ganske vist i lovforslaget, at en amtskommunes udskrivningsbehov dækkes ved, at halvdelen udskrives som grundskyld og den resterende del som personlig skat, men det bliver ikke nogen ret stor part, der kommer til at blive udskrevet som grundskyld. Her er der nemlig et loft over grundskyldpromillens størrelse, den må højst andrage 20, og vi har fået oplyst under udvalgsarbejdet, at alle amtskommuner nu har den maksimale promille, nemlig 20.

Vi ved også, at flere og flere opgaver i den kommende tid vil blive pålagt amtskommunerne, vi ved, at statens refusioner formindskes, så de personlige skatter efterhånden kommer til at bære en langt større part af de udskrivninger, som amtskommunerne vil pålægge skatteyderne.

Når vi taler om grundskyldpromillens størrelse, er der vel også grund til at overveje, hvilket vurderingsbeløb promillerne skal anvendes på. Vi har under udvalgsarbejdet fået nogle interessante oplysninger med hensyn til, hvordan vurderingssummerne varierer pr. m² i visse dele af vort land. I Københavns amt har man fået oplyst den gennemsnitlige vurdering pr. m²; i Rødovre kommune viste det sig, at den var 74 kr., og i en kommune i Ringkøbing amt er den 17 øre; det fortæller lidt om den forskel, der er med hensyn til skattegrundlaget amtskommunerne imellem her i landet.

Som jeg sagde før, må man regne med, at udskrivningsbehovet stiger væsentligt i det kommende år. Vi har allerede mærket det i de to foregående år; jeg tror, at udskrivningsbehovet sidste år steg med 150 pct. og i indeværende år med 50 pct., og det skal ikke forbavse mig, om stigningen også bliver ca. 50 pct., når vi når til 1972-73.

Men det, vi skal tage stilling til, og som er det væsentlige i lovforslaget, er, at den personlige skat til amtskommunen bliver

indført. Vi fra socialdemokratiets side kan gå med til, at der skal betales personlig skat til amtskommunen, men jeg vil gerne tilføje, at det ikke er uden betænkeligheder, vi går med til en sådan lovgivning. Vi har jo to beskatninger i forvejen, personlig skat til staten og personlig skat til opholdskommunen, og nu får vi altså en tredje, nemlig til amtskommunen. Vi ved ikke — og det er naturligvis ikke til at forudsige — hvor store beskatningsprocenterne til amtskommunen vil blive, men man tager næppe fejl, hvis man regner med, at nogle amtskommuner vil have en beskatningsprocent på 7 eller 8 eller måske mere. Når vi nu ved, at trækprocenterne i visse dele af vort land er temmelig høje — i enkelte kommuner er den laveste trækprocent 46-47 — så får det nogen betydning, at der nu yderligere skal lægges en beskatningsprocent til, nemlig skatten til amtskommunen.

Jeg tror, indenrigsministeren vil sige til mig, at det ikke bliver mærkbart for skatteyderne, for det tilsvarende, som primærkommunerne har ydet til amtskommunerne, bortfalder, og det har han fuldstændig ret i. Men selv om dette tilsvarende bortfalder, tror jeg ikke, de kommunale beskatningsprocenter reduceres med 7-8; jeg tror kun, det bliver nogle få procent, de reduceres med. Det bliver simpelt hen umuligt for kommunerne at reducere deres beskatningsprocenter væsentligt, for kommunerne har også problemer i dag med at bringe orden i økonomien, og fra regeringens side stiller man jo store krav til dem; dels giver man dem efterhånden mindre refusioner; til næste år falder vejrefusioner formentlig helt bort, dels forlanger man et ret stort beløb til selvfinansiering, og kommunernes kassebeholdninger skal vel også bringes op i en vis størrelse, så man ikke har likviditetsproblemet længere.

Jeg tror altså, at det kun bliver i ringe grad, de kommunale beskatningsprocenter går ned, selv om vi får en personlig skat til amtskommunen. Jeg så meget gerne, at indenrigsministeren havde ret i sine betragtninger; ikke mindst af hensyn til landets skatteydere, men jeg tror, det går lidt anderledes.

Jeg tror også, vi kommer lidt i konflikt med skatteloftet på 66²/₃ pct. Allerede i det kommende år ved vi at der er skatte-

[Ove Hansen.]

ydere i et par af tyve af landets kommuner, som når loftet, men med den tredje beskatning tror jeg det vil ske i mange kommuner.

Det, vi i udvalget ikke kunne blive enige om, er anvendelsen af en skatteskala. Ministeren har foreslået og et flertal i udvalget har tiltrådt, at der skal anvendes en proportional beskatning, det vil sige, at samme beskatningsprocent skal anvendes, uanset om en skatteyder har en lav eller en høj indkomst. Det er naturligvis noget, skatteydere med store indtægter er begejstrede for, men jeg synes, det er urimeligt — jeg må næsten sige det lidt stærkere: meningsløst for skatteydere med mindre indtægter. Jeg havde meget, meget gerne set, at man havde valgt en progressiv skatteskala, så der blev taget hensyn til indtægternes størrelse, men det blev afvist.

Jeg beklager, at det radikale venstre ikke har kunnet følge os i socialdemokratiet i vore betragtninger og synspunkter: jeg tror inderst inde, det radikale venstre i og for sig deler vor opfattelse, men man er vel forpligtet over for de øvrige to regeringspartier; og derfor kan man altså ikke tiltræde vort ændringsforslag.

Vi har i udvalget fået nogle beregninger over, hvad en progressiv skatteskala svarende til statsudskrivningslovens rateskala reguleret efter udskrivningsbehov ville betyde, og vi har et eksempel fra Viborg amt. I Viborg amt skal en skalaindkomst være på over 40.000 kr., det vil sige en skattepligtig indkomst på et sted mellem 53.000 kr. og 54.000 kr., før den progressive skat vil være større end den proportionale. Vi har et andet eksempel i Frederiksborg amt, hvor indtægterne som bekendt ligger en del højere; her skal skalaindkomsten udgøre omkring 65.000 kr., det vil sige en skattepligtig indkomst på omkring 78.000-79.000 kr., før den progressive skat vil være større end den proportionale. Jeg synes, det havde været rimeligt, at man lod indtægter henholdsvis over 50.000 kr. og over 75.000 kr. betale lidt mere. Det er en retfærdighedshandling, som jeg gerne havde set at vi havde kunnet enes om at gennemføre, men det har altså ikke været muligt.

Vi har fra socialdemokratiets side stillet et ændringsforslag om, at den progressive

skatteskala anvendes, den skatteskala, som vi kender fra udskrivningsloven vedrørende indkomstskat til staten. Jeg vil gerne anbefale det varmt, men jeg kan desværre nok spare mig denne opvarmning, for det går vel som så ofte før: vi står over for en fuldbyrdet kendsgerning. De tre regeringspartier var enige om, da lovforslaget blev fremsat, at skatteskalaen skulle være proportional, og derfor er der næppe megen udsigt til, at vort ændringsforslag bliver vedtaget. Men jeg beklager det, og jeg tror også, mange af landets skatteydere vil beklage det.

Der er stillet ændringsforslag af ministeren om, at loven tages op til revision i 1972-73; dette ændringsforslag kan vi tiltræde, og det kan for øvrigt hele udvalget.

Endelig hvad angår lovforslag nr. 8 om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. Der er stillet 4 ændringsforslag, som drejer sig om, at strafferenten for for sent indbetalt skat sættes til 1 pct. mod tidligere 1/2 pct. Vi kan tiltræde disse fire ændringsforslag.

Erik Hansen (Vejle amt): Jeg vil gerne først gøre et par bemærkninger vedrørende lovforslag nr. 8 om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. Der er, som hr. Ove Hansen sagde, stillet 4 ændringsforslag, og vi kan tiltræde dem alle. Ændringsforslagene nr. 1 og 3 vedrører forhøjelsen af rentesatserne fra 1/2 til 1 pct. af for sent indbetalte kommunale og amtskommunale ejendomsskatter. Det var et problem, jeg selv rejste ved første behandling, og vi er tilfreds med, at disse rentesatser nu kommer mere på linje med, hvad vi har i andre love.

Hvad angår lovforslaget om udskrivning af skat til amtskommunen, skal jeg, da vort partis ordfører, hr. Asger Jensen, ikke kan være til stede her i dag, på det konservative folkepartis vegne gøre nogle bemærkninger.

Udvalget har, synes jeg i hvert fald, været meget flittigt med hensyn til at stille spørgsmål til ministeren, og en del af de svar, vi har modtaget, er medtaget i betænkningen. Bortset fra SF har der i udvalget været enighed om at indføre amtskommunal indkomstskat. SF vil ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse, og det kan vi jo kun tage til efterretning. SF ønsker, at

[Erik Hansen (Vejle amt).]

vi skal gå over til en enhedsbeskatning af indkomsterne. Det er et problem, der tidligere har været drøftet her i tinget, hvorfor jeg ikke skal gå ind i en debat om det betimelige heri, men kun bemærke, at den selvbestemmelsesret og det økonomiske ansvar, vi i det konservative folkeparti gerne vil være med til at give kommunerne, såvel amtskommunerne som primærkommunerne, helt vil forsvinde, såfremt man indfører en enhedsskat.

Der har som fremhævet af hr. Ove Hansen været stort flertal i udvalget for indførelse af en amtskommunal beskatning, men der har ikke været enighed om, hvorvidt den skal være progressiv eller proportional. Socialdemokratiet har ønsket, at den skal være progressiv, og har stillet ændringsforslag nr. 1 gående ud på, at skatteskalaen bliver progressiv med anvendelse af statsudskrivningslovens rateskala.

Vi vil gå imod dette ændringsforslag, og vi gør det med den motivering, at den amtskommunale skat skal træde i stedet for primærkommunernes amtsfondsbidrag, der hidtil er indgået i primærkommunernes almindelige budgetlægning og som enhver anden udgift i disse kommuner opkræves som en proportional skat. Det vil sige, at de beløb, primærkommunerne nu opkræver som amtsfondsbidrag, overlades det fremtidig til amterne selv at opkræve, og det må være naturligt at bibeholde denne proportionale beskatning her. Herved sker der ikke nogen forskydning i skattebyrden på nuværende niveau. Hvis vi ikke gennemførte denne lov, ville amtskommunerne fremover stadig skulle modtage amtsfondsbidrag fra primærkommunerne, og uanset størrelsen af de beløb, amtskommunerne skulle opkræve hos primærkommunerne, ville disse blive opkrævet hos borgerne som en proportional skat. Derfor fastholder vi, at dette også må gælde denne beskatning.

Men når dette er sagt, vil jeg gerne henvise til flertallets udtalelse i betænkningen, hvori vi påpeger, at den skattemæssige balance kan blive forrykket, hvis der i fremtiden bliver tale om væsentlige ændringer i opgave- og byrdefordelingen. Der er vi villige til at se på og medvirke til at afhjælpe sådanne konsekvenser. Vi kan

derfor anbefale det af indenrigsministeren stillede ændringsforslag nr. 2, der tilsigter, at loven tages op til revision i folketingsåret 1972-73.

Som sagt vil det konservative folkeparti her ved anden behandling stemme imod ændringsforslag nr. 1 stillet af socialdemokratiet og stemme for ændringsforslag nr. 2 stillet af indenrigsministeren og tiltrådt af hele udvalget.

A. Chr. Andersen: Som jeg udtalte ved første behandling, kan mit parti tiltræde lovforslaget om udskrivning af personlig skat til amtskommunerne. Vi kan også tiltræde den af indenrigsministeren foreslåede ændring, hvorved det bliver fastsat, at loven skal revideres i folketingsåret 1972-73.

Vi kan derimod ikke tiltræde den af de socialdemokratiske medlemmer af udvalget foreslåede ændring, som indebærer, at der skal benyttes den samme progressive skala for amtsbeskatningen som ved udskrivningen af indkomstskat til staten. Den personlige amtsskat skal jo træde i stedet for kommunernes amtsfondsbidrag. Dette bidrag bliver af kommunerne sammen med udskrivningen til egne udgifter udskrevet som en proportional skat. Denne kommunale proportional skat er i øvrigt blevet lempet noget ved det højere personfradrag, der er indført i de senere år, og som nu for tiden er 5.100 kr.; det bliver benyttet i hvert i fald langt den største del af kommunerne.

Da den personlige amtsskat skal afløse amtsfondsbidraget, vil den kommunale skat falde tilsvarende. Jeg kan derfor slet ikke godkende mindretallets påstand om, at den amtskommunale udskrivning vil stige væsentligt i de kommende år. Det er der i hvert fald ingen beviser for i øjeblikket, idet det må påregnes, at udgifter ved overflytning af flere og større opgaver til amter og kommuner vil blive modsvaret af tilskud fra staten. I øjeblikket foregår der jo netop forhandlinger om og overvejelser af, hvorledes det skal finde sted. Man forhandler i opgave- og byrdefordelingsudvalget med de kommunale landsforeninger derom og prøver at finde frem til kriterier, hvorefter der skal ske en væsentlig udligning. Om det så bliver med yderligere skattegrundlagstilskud både til amter og kom-

[A. Chr. Andersen.]

muner eller tilskud efter faste kriterier eller måske en blanding af begge dele, stadig væk i forhold til afholdte udgifter, det må tiden vise, men jeg tror, at man vil søge gennemført en sådan udligning, at det ikke bliver den kommunale beskatning, der skal bære hele byrden. Vi har i hvert fald ingen beviser for i øjeblikket, at den samlede kommunale beskatning bliver større ved, at vi nu overfører amtsfondsbidraget til udskrivning direkte som en personlig skat.

I udvalget har vi fået en række oplysninger om, hvorledes overgang til en progressiv skala som den af det socialdemokratiske mindretal foreslåede ville have virket på basis af forholdene i 1970. Det viser sig her, at der ville blive en meget stor forskel på skattetrykket i amter med store indkomster og amter med små indkomster. I Viborg amt ville således skala-indkomster allerede fra 17.000 kr. blive ramt af en progressiv skala og ville altså få en højere beskatning end ved en proportional beskatning. Vel ville de større indkomster komme til at betale mere, men de ville i mange tilfælde ret hurtigt støde hovedet imod skatteloftet. I Viborg amt, hvor den proportionale skatteprocent ville have været 5,4 i gennemsnit, ville indkomster over 70.000 kr. blive beskattet med 9,0 pct. Man ville med en så høj procent for længst være stødt imod loftet, og det ville altså blive staten, der sådan set skulle betale tabet. Det vil også indebære, viser det sig, at i Viborg amt vil indkomster mellem 30.000 kr. og 70.000 kr. komme til at betale 8 pct. Det vil altså sige, at selv disse indkomster over 30.000 kr. vil komme op på en meget høj beskatningsprocent, måske ikke helt oppe ved marginals-katten, idet beskatningen til staten jo kun er 40 pct. af indkomster, der ligger mellem 30.000 kr. og 70.000 kr., altså 92 pct. af 40 pct. Men alligevel vil de komme meget højt op, når der bliver lagt 8 pct. til.

Der viser sig altså et meget stort udsving for de fattige amter med de svage indkomster; her stiger den højeste beskatning fra 5,4 pct. i gennemsnit til 9,0 pct. Derimod er der i Frederiksborg amt ikke store udsving; her ville en gennemsnitlig beskatning have været 2,6 pct., men selv ind-

komster over 70.000 kr. vil med en progressiv skala kun blive forhøjet til 3,6 pct., altså kun med 1 pct., hvilket er en væsentlig forskel. Vi må altså afvise dette ændringsforslag, idet det vil give en endnu mere skæv fordeling af skattebyrden ud over landet.

Jeg må også afvise tanken om enhedsbeskatning, som SF's medlem af udvalget gør sig til talsmand for. En væsentlig begrundelse herfor er egentlig denne, at i så fald tror jeg, den sidste rest af lokalt selvstyre i amterne og kommunerne efterhånden ville bortfalde, for hvis man dér frit kunne fastsætte udgifterne, ville man nok skulle have disse budgetter m. v. godkendt på centralt hold, og det tror jeg mange vil betakke sig for i såvel amter som kommuner.

Jeg skal som sagt på mit partis vegne anbefale lovforslaget om personlig skat til amtskommunen til vedtagelse med det af indenrigsministeren stillede ændringsforslag.

Også til lovforslaget om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme er der af indenrigsministeren stillet en række ændringsforslag, og disse kan vi tiltræde. Det drejer sig væsentligst om at få bragt rentesatsen mere i overensstemmelse med gældende renteniveau, og at kommunerne får den pligt, som amterne havde, til at opkræve brandforsikringspræmie osv.; denne opkrævning finder nu sted samtidig med opkrævningen af ejendomsskatter. Det er en naturlig og rimelig ændring, der her sker.

Lovforslaget indebærer, at den fikserede amtskommunale ejendomsskyld bortfalder fra og med skatteåret 1972-73. Jeg havde gerne set, og det har vi også drøftet i udvalget, at man også fjernede såvel den primærkommunale som den statsligt fikserede ejendomsskyld på samme tidspunkt, men det bliver altså ikke til noget nu. Jeg håber, at man ved en senere lovgivning vil gennemføre dette.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale også dette lovforslag til vedtagelse med de af indenrigsministeren foreslåede ændringer.

Martin Pedersen: De af indenrigsministeren stillede ændringsforslag til lovforslaget vedrørende den amtskommunale ejendomsbeskatning er der jo enighed i folketingsudvalget om. Den vigtigste af disse mindre

[Martin Pedersen.]

ændringer er, at man forhøjer morarenten fra $\frac{1}{2}$ til 1 pct., således at renten her kommer på linje med, hvad der er tilfældet i anden lovgivning. Jeg kan på det radikale venstres vegne anbefale disse ændringsforslag. Jeg kan ligeledes anbefale indenrigsministerens ændringsforslag om, at der i lovforslaget om udskrivning af skat til amtskommunen indføres den bestemmelse, at lovforslaget skal tages op til revision i folketingsåret 1972-73.

Vi havde fra regeringspartierne side håbet, at vi kunne nå til enighed med socialdemokratiet i udvalget. Det, der reelt sker, er jo, at en skat, der hidtil har været opkrævet hos kommunerne og igen af kommunerne som proportional skat hos de enkelte borgere, nu overflyttes til opkrævning direkte hos amterne, og alt andet lige må det jo være en proportional skat også her.

Vi har i udvalget fra vor side givet udtryk for det ønskelige i, at vi får en linje i vor skattelovgivning, der sikrer, at borgerne, uanset hvor i landet de bor, lignes efter den samme progressivitet. Da vi for et års tid eller to siden drøftede spørgsmålet om ændrede personfradrag i kommunalbeskatningen, søgte vi jo netop at få en ensartet beskatning i alle kommuner, således at de retningslinjer, hvorefter man lignede skatten, var de samme for den enkelte borger, ligegyldigt hvor i landet han boede. Det viste sig dengang, at der var en del betænkeligheder i de svage stillede kommuner, fordi man var bange for, at når man skulle foretage den betydelige forandring af personfradraget, som for visse kommuner betød en stigning fra 2.000 kr. op til 5.000 kr., ville skatteprocenterne i de pågældende kommuner blive afskrækkende store. Man indførte derfor den regel, at man gav kommunerne ret til at nøjes med mindre personfradrag, men man gav samtidig såvel fra socialdemokratiets og socialistiske folkepartis som fra samtlige regeringspartiers side udtryk for det ønskelige i, at vi efterhånden nåede frem til ensartede personfradrag over hele landet.

Men det, der skete dengang, var altså, at man af hensyn til de svage stillede kommuner foretog en afvigelse, der betød, at progressionen i den samlede beskatning for disse kommuners vedkommende blev svagere end i det øvrige land.

Det ændringsforslag, som socialdemokratiet har stillet om en progressiv beskatning til amterne, vil have den modsatte virkning, idet det vil bevirke, at progressionen i den samlede beskatning bliver større, jo højere skatter man har i forvejen, og jo ringere skattegrundlag man har. Jeg mener, vi bør videreføre den linje, vi hidtil har ført, og som i løbet af forholdsvis få år vil være fuldstændig for alle kommuners vedkommende — allerede i 1971 vil der kun være ganske enkelte kommuner, der opererer med lavere personfradrag end det normale — den linje, der tilsigter, at en borger, ligegyldigt hvor han bor i landet, har den samme progression i beskatningen som andre borgere.

Jeg har en fornemmelse af, at man i og for sig i socialdemokratiet er enig i, at dette er den mest rationelle form, for det er klart, at det, det drejer sig om, er progressionen i den samlede beskatning. Man kan selvfølgelig godt indsnævre det til progressionen i den samlede indkomstbeskatning; hvis man ønsker at ændre her og samtidig bevare ensartethed i progressionen for samtlige borgere i landet, har man jo gode muligheder derfor, man kan bl. a. gøre det ved at ændre statsskatteskalaens satser. Man kan også gøre det ved at ændre personfradraget, så der er intet i vejen for, at man kan bevare det princip, som vi har kørt efter i dansk skattelovgivning i de senere år, og samtidig skærpe eller svække progressionen i den samlede beskatning ved at ændre på statsskatteskalaen, og ved, hvis man ikke ønsker at ændre alene over statsskatten, at ændre personfradraget ved samtlige skatteformer.

Det, som jeg imidlertid tror er årsagen til socialdemokratiets betænkeligheder, er, at denne lovgivning er en enkelthed i en større helhed, den er skabt som følge af kommunalreformen; og kommunalreformen er jo ikke afsluttet, den sluttede ikke den 1. april 1970, da sluttede, skal vi sige strukturforandringen, den geografiske ændring, men tilbage står endnu de ændringer i byrdefordeling og opgavefordeling, der tilsigtes. Det er min opfattelse, at man også fra socialdemokratiets side er enig i den linje, regeringen her kører, nemlig en linje, der tager sigte på at give kommunerne større indflydelse og dermed også større ansvar; en linje, der tager sigte på, at de, der bevilger pengene, også skal stå for inddrivningen af dem.

[Martin Pedersen.]

Vi vil fra det radikale venstres side meget nøje følge den videre udvikling, for det er vigtigt for vort parti, at der ikke ved dette eller ved den videre udvikling sker en ændring i den sociale skattebalance eller den sociale balance i det hele taget i vort land.

Der er én ting til, som er væsentlig for os, og det er, at den ændring af byrdefordelingen til gunst for de økonomisk svage egne, som allerede er påbegyndt, om end i beskednen grad, af den nuværende regering, videreføres, når hele denne sammenhængende reform er gennemført. Når vi kommer så vidt, at vi kan se det hele i sammenhæng, må vi fra det radikale venstres side være interesseret i, at hele vor skattelovgivning, altså både indkomstskat, grundskyld, punktskatter og moms, tages op til samlet vurdering. Der vil til den tid være sket så mange ændringer både i byrde- og opgavefordelingen og i refusionsprocenterne og også som følge af indførelsen af kildeskat osv., at det vil være nødvendigt.

Vi må altså på nuværende tidspunkt anbefale at stemme imod det af socialdemokratiet stillede ændringsforslag, men vi vil som sagt meget nøje følge den kommende udvikling, således at den økonomiske vekselvirkning mellem kommunerne og staten afbalanceres, og jeg synes ikke, der er nogen grund til for socialdemokratiet at nære mistillid til regeringen på dette område. Da man i sin tid ændrede refusionsprocenterne, gjorde man det jo netop på den måde, at man sagde, at staten økonomisk skulle være neutral over for den kommunale sektor, og det går jeg da ud fra fortsat er regeringens hensigt.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale at stemme imod det af socialdemokratiet stillede ændringsforslag og anbefale at stemme for de af indenrigsministeren stillede ændringsforslag.

Gert Petersen: For så vidt angår lovforslaget vedrørende beskatning til kommunerne af faste ejendomme og de ændringsforslag, der er stillet dertil, kan jeg på socialistisk folkepartis vegne anbefale at stemme herfor. Det er, som hr. Krog Hansen, der var mit partis ordfører ved første behandling, sagde, på længere sigt en fornuftig forenkling, der her er tale om.

Hvad angår lovforslaget om udskrivning af skat til amtskommunen, må jeg derimod sige, at det eneste, jeg kan anbefale i dette lovforslag inklusive ændringsforslagene, er revisionsbestemmelsen. Jo hurtigere loven tages op til revision og gøres om, jo bedre.

Der tales i denne tid rundt omkring i landet i politiske forsamlinger, og der skrives i dagspressen umådelig meget om nødvendigheden af at forenkle vor skattelovgivning, forenkle systemet af hensyn til administrationen og så sandelig også af hensyn til borgerne. Der tales meget om at skabe en retfærdigere byrdefordeling, sådan at de stærke skuldre kommer til at bære de store byrder, uanset hvor i landet disse stærke skuldre nu findes, og sådan at de svage skuldre bliver lettet, uanset hvor de nu findes. Disse krav om forenkling af administrationen og en retfærdigere byrdefordeling kan vi naturligvis tilslutte os, og jeg tror, alle i denne sal er villige til at holde pæne taler herom. Men realiteterne ser jo anderledes ud. Det, som man er i færd med nu, er at tage et skridt bort fra en forenkling; man indfører en ny gevækst i skattejungle, og det, vi har oplevet i de senere år, er jo, at bestandig flere slyngplanter og flere og tættere krat er kommet til at præge denne jungle, og nu kommer man altså her med noget nyt, nemlig en særskilt amtskommunal indkomstskat. Det vendte vi os imod fra socialistisk folkepartis side ved første behandling, og der er ikke kommet noget frem under udvalgsbehandlingen, som har kunnet ændre denne vor opfattelse.

Vi har den statslige indkomstskat, vi har i en lang årrække haft den kommunale indkomstskat, og nu skal vi altså ydermere have en amtskommunal indkomstskat. Man må spørge, om ikke meget her i landet foregår ud fra princippet: hvorfor skal det dog være så enkelt, når det kan gøres kompliceret? Vi mener, at der igennem dette forslag er tale om en yderligere skærpelse af sammenhængen mellem skattebyrde og bopæl. Det er i sig selv uretfærdigt, men det er også, synes jeg der er grund til at understrege, socialt uretfærdigt, for det gør det strafbart for den almindelige borger, for det almindelige menneske, for arbejderen i dette land, at bo i de fattige kommuner, i de fattige områder eller i områder med store udviklingsbehov. Det var noget helt andet,

[Gert Petersen.]

hvis vi havde frit boligvalg og frit erhvervsvalg. Der er naturligvis grænser for, hvor langt træerne kan vokse ind i himlen, men vi er da i hvert fald meget langt fra et frit boligvalg undtagen for nogle ganske få, som har råd til at træffe dette frie boligvalg, og vi ser da også, at disse ganske få forstår at bevæge sig hen i særlige skattemynder, hvor de fuldkommen legalt udnytter den lovgivning, der medfører ulighed og ujævnhed i skattebyrdefordelingen rundt omkring i landets forskellige egne. Men den store del af befolkningen, de 98-99 pct., straffes, simpelt hen, fordi den bor dér, hvor den bor og er nødt til at blive boende.

Endelig — man kunne næsten sige: for at det ikke skal være løgn — skærper man ikke alene denne sammenhæng mellem geografi og beskatning, men denne nye skatteform skal beregnes efter en proportional skala og ikke efter en progressiv skala. Det er naturligvis, som hr. Ove Hansen sagde, noget, som de store indtægter vil se med ganske betydelig tilfredshed på. Det er lige så naturligt noget, som vi ikke under nogen omstændigheder vil kunne medvirke til. Jeg synes, det er at føje spot til skade.

I forbindelse med udvalgsbehandlingen er der i øvrigt et par ting, jeg godt vil drage frem. For det første, at regeringspartierne netop i dette spørgsmål om proportional eller progressiv skat ikke var til at rokke. Det var ejendommeligt for mig at høre, jeg tror, det var den radikale ordfører komme med betragtninger om, at man havde håbet på et forlig i hvert fald mellem de tre regeringspartier og socialdemokratiet, når man i udvalget, hvor jeg til en vis grad var uden for de forhandlinger, fordi jeg er imod lovforslaget i dets helhed, overværede en så total mangel på lyst til virkelige realitetsforhandlinger om, hvorvidt beskatningen skal ske efter en proportional skala eller efter en progressiv skala. Det er jo den sidste, der lægger de store byrder på de stærkeste skuldre.

Det andet, jeg har bemærket mig i forbindelse med udvalgsbehandlingen, er nogle bemærkninger af flertallet i betænkningen. Jeg synes, at den dårlige samvittighed,

uroen over, hvad det her egentlig fører til, os er ud af disse linjer. Man erkender, . . . at den skattemæssige balance, der tilstræbes opretholdt ved lovforslaget, kan blive forrykket i samme omfang, der i fremtiden bliver tale om en ændret opgave- og byrdefordeling mellem staten og amtskommunerne. Da dette vil kunne medføre uønskede konsekvenser for personbeskatningen især i de amtskommuner, som har det svageste beskatningsgrundlag. . . .

Man erkender, at det måske kan, gå sådan og sådan; jeg tror, man er overbevist om, at det vil gå sådan, og at vi kommer ud i meget vanskelige situationer, først og fremmest for almindelige mennesker her i landet. Disse negative træk i forbindelse med lovforslaget vil nemlig blive forøget, de vil tage til, de vil svulme op, jo længere tid der går, jo mere denne lovgivning, den nye byrdefordelingslov og hele kommunalreformen, gør sig gældende. Jeg har hørt den vurdering fremsat, at dér kan meget vel blive tale om, at man om få år må skaffe 4-5 milliarder kr. over denne amtskommunale skat.

Jeg kan ikke frigøre mig for den tanke, om ikke det, man beslutter her i sammenhæng med den nye byrdefordeling og med hele strukturreformen herhjemme, betyder, at indkomstbeskatningen i løbet af nogle ganske få år flyttes fra det progressive princip over til et proportionalprincip, og der har da hidtil, så vidt jeg har forstået, været enighed om, at indkomstbeskatningen i hvert fald skulle hvile på det progressive princip. Jeg er bange for, at man er ved at forlade dette synspunkt igennem den lovgivning, der her gennemføres.

I stedet tilråder vi fra socialistisk folkepartis side, at man gennemfører en enheds-skat til dækning både af statens, kommunernes og amtskommunernes udgifter, således at der sker en fordeling efter objektive kriterier. Så kan man naturligvis derudover benytte grundskat eller andre former for skat som et supplement afhængigt af de pågældende administrative områders eget skøn. Sådan noget kan man da altid forhandle om, sådan noget kan man drøfte, sådan noget kan man forske i, men sandheden er jo, at der har ikke været nogen

[Gert Petersen.]

vilje til at gå ind i en forhandling, i en forskning af disse problemer. Man vil fortsætte i de spor, som vi nu har bevæget os i i mange år, ja, man vil ligefrem udbygge dem og gøre dem endnu mere udviklede.

Det drejer sig ikke her om — det kunne man heller ikke — at afskaffe kommuneskatten fra den ene dag til den anden. Når vi er imod dette lovforslag, er det, fordi vi spørger os selv: hvorfor i al verdens riger og lande vil man nu til at indføre en ny, en tredje indkomstskat? Det er at fjerne sig yderligere fra et fornuftigt princip, og vi er altså kategorisk modstandere af et sådant bidrag til yderligere at vanskeliggøre administrationen og øge skævheden i selve beskatningsformen.

Hvad det socialdemokratiske ændringsforslag angår, erkender vi i forlængelse af, hvad jeg har sagt, naturligvis, at en progressiv beskatningsform inden for disse rammer, som vi altså i øvrigt er imod, ville være bedre end proportionalbeskatningsformen. Men selv om dette ændringsforslag skulle blive vedtaget, ville vi alligevel være imod denne lovgivning, og vi mener, at det i konsekvens heraf er rigtigst at afholde sig fra at stemme vedrørende det socialdemokratiske ændringsforslag.

Jeg vil lige gøre en bemærkning til vedrørende dette ændringsforslag. Sandheden er jo, at hvis det progressive princip ved skalaberegningen skal være fuldt ud rimeligt, forudsætter det, at progressionen er ensartet over hele landet, og at skattebyrden er ensartet, uanset hvor man bor, altså samme skat af samme indtægt, og det er igen kun muligt igennem en enhedsskat. Det er på denne baggrund, at vi dels afviser lovforslaget i dets helhed, dels afholder os fra at stemme om det socialdemokratiske ændringsforslag.

Sigsgaard: Nu har jeg jo ikke deltaget i udvalgsbehandlingen, men så vidt jeg kunne høre på hr. Martin Pedersens tale for de radikale, har der — og det er nok ikke i

udvalget, men mere internt blandt regeringspartierne — været en hel del diskussion om det lovforslag, vi behandler her. Jeg forstod hr. Martin Pedersen sådan, at de radikale havde haft temmelig svært ved at sluge, at der her skulle være proportionalbeskatning, og at de har haft en vis sympati for en progressiv beskatning i amtskommunerne. Hr. Martin Pedersen forsikrede jo, at man ville følge udviklingen meget opmærksomt, og bebudede, at hvis det gik lige så galt, som visse præster har prædikeret, ville man måske ændre holdning til dette lovforslag, og det er jo i og for sig ganske glædeligt. Jeg skal kun lige gøre den lille tilføjelse for at klare begreberne lidt, at uden de radikales stemmer ville lovforslaget ikke blive vedtaget, sådan som det foreligger her. Så alle de mange smukke ord om, at man vil følge udviklingen med opmærksomhed, skal ikke aflede opmærksomheden fra, at man nu er med til at gennemføre en lovgivning, som man godt ved vender den tunge ende særdeles meget nedad, og jo mere vestpå og nordpå vi kommer, jo mere vender den denne tunge ende nedad. Det ved man udmærket godt. Derfor de mange ord til forklaring og til undskyldning.

I dag er det jo tit sådan, at folk med få penge betaler mange procent af deres indtægt i kommuneskat, mens folk med mange penge betaler nogle få procent i kommuneskat. Og det er jo særlig galt i hovedstadsområdet og i de dårligst stillede landkommuner. Jeg tror egentlig, hr. Gert Petersen havde fat i noget rigtigst, da han pegede på, at man, hvis den nuværende udvikling får lov til at fortsætte — og det tyder lovforslaget her på — vil forlade beskatningen efter det progressive princip; det har man i øvrigt været i gang med i mange år. Men jeg har lyst til at tilføje, at de taler, som landbrugsministeren holder rundt omkring i landet lige for tiden, tyder unægtelig i samme retning, idet han, hver eneste gang han tager ordet, taler for, at momsen nu skal sættes op, sådan at vi

[Sigsgaard.]

kan få sat indkomstbeskatningen, det vil sige den progressive del af skatten, ned. Dette lovforslag vil sætte yderligere fart i denne udvikling, og det vil blive endnu værre, efterhånden som kommunerne får flere og flere opgaver.

Grundejerne har en vis beskyttelse, det fremgår af lovforslaget, men det er åbenbart ikke noget, man har diskuteret i udvalget. Der er nemlig lagt loft over grundskylden, og det har man tilsyneladende været enig om. De, der derimod ingenting ejer og kun tjener lidt, har ingen beskyttelse; over deres skat ligger der intet loft.

Lovforslaget vil ligesom den almindelige kommuneskattelov være med til at gøre forskellen mellem de fattige og de rige amter større og større. Skal de fattige amter have lige så gode sygehuse og lige så gode veje og plejehjem som de rige amter, skal de sætte skatteprocenten urimelig højt op. Vi kan også sige det sådan, at de skal sætte den så kolossalt op, at det simpelt hen ikke vil være menneskelig muligt at betale de skatter, der skal til. Og det vil de selvfølgelig vægre sig ved, det vil være umuligt for dem. Man får altså i disse fattige amtskommuner en halvhøj skat, og så bliver forholdene også kun halvgode. For høj skat og for dårlige forhold vil så jage folk til de større byer, og den udvikling er vi allerede langt inde i, men den vil accelerere med en lovgivning af den type, som vi ser her. Fabrikkerne vil så klumpe sig sammen, indtægterne vil være høje set i forhold til de fattige dele af landet, men boligproblemerne, trafikproblemerne og forureningsproblemerne vil vokse. På landet vil der være boliger og i hvert fald plads nok, men høj skat og ingen arbejdspladser, for dårlige trafikforbindelser, for dårlig sundhedspleje og for dårlige uddannelsesmuligheder.

Det er det mønster, der tegner sig, og det er ikke noget, der overrasker socialister, for det er jo en helt typisk udviklingslinje for kapitalismen, men den er ikke desto mindre meget, meget uheldig, for at sige det mildt, for de mennesker, det går ud over, og det går ud over både de mennesker, der bor i det, jeg her har kaldt de fattige amtskommuner, og de mennesker, der planløst klumpes sammen i de stadig større og stadig mere forurenede og dårligt betjente byer. Men det vil

gå sådan, at folk ikke vil være i landdistrikterne, som man gang på gang, flere gange alene i denne uge, lovgiver imod fra VKRs side. Industrien vil selvfølgelig heller ikke være der, når der ikke er nogle folk, og dermed fortsætter affolkningen.

Det er den udvikling, man sætter fart i med et lovforslag som det, vi behandler her. De større byer kvæles i vækst, mens landet dør af tæring, og som allerede sagt gavner den udvikling de velbjærgede — det har hr. Gert Petersen været så nøje inde på, at jeg ikke skal gå mere ind på det — men de gavnens altså, og alle andre skades.

Jeg synes, at man, som både VS og SF har foreslået, skulle indrette sig med én og kun én indkomstskat. Jeg synes ikke, man skulle kalde den hverken statsskat eller amtsskat eller kommuneskat, men simpelt hen en progressiv indkomstskat, som så fordeltes til de forskellige offentlige formål, hvad enten de er statslige, kommunale eller amtskommunale. Det kan, men det skal jeg ikke gå i detaljer med her, sagtens gøres på en sådan måde, at hverken amtskommuner eller primærkommuner får mindre selvstændighed, end de har i dag, men væsentlig større. Lovforslaget har ligget på folketingets bord, man har ikke engang gjort sig den ulejlighed at gennemdiskutere det, man har ikke villet foranstalte undersøgelser over det, man kører ganske enøjlet videre ad den skæve udviklingslinje, som jeg lige skitserede for et øjeblik siden. Men altså én skat fremfor tre skatter, lidt mere enkelhed fremfor alt det bureaukrati, som VKR lige for tiden er i fuld gang med at forøge kraftigt.

Vi er altså totalt imod lovforslaget. Vi vil stemme for socialdemokratiets ændringsforslag om, at den amtsskat, der jo desværre kommer, skal være progressiv, og det gør vi, fordi det er bedre end VKRs lovforslag, men jeg skal lige understrege endnu en gang, at vi gør det ikke, fordi vi synes, vi skal have en progressiv amtsskat, vi vil slet ikke have nogen amtsskat, men ændringsforslaget ville, hvis det blev vedtaget, forbedre lovforslaget, som det foreligger fra regeringens side, og det er vores motivering for at stemme for det.

Indenrigsministeren (H. C. Toft): Forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme har, så

[Indenrigsministeren.]

vidt jeg forstod, fået tilslutning fra alle sider, vist også fra hr. Sigsgaard. Det gjorde det også ved første behandling, og det gælder også de ændringsforslag, jeg har stillet siden første behandling. Det takker jeg for.

Drøftelsen her i dag er foregået på grundlag af det ændringsforslag, socialdemokratiet har stillet vedrørende lovforslaget om udskrivning af skat til amtskommunen. Jeg har forstået på de tre regeringspartiers ordførere, at de fastholder, at man ikke skal have en progressiv amtsbeskatning. Hr. Erik Hansen (Vejle amt) gav udtryk for, at den skat, der nu skal betales til amtterne, blot er en delvis overførsel fra en kommuneskat, der er proportional, til en ny amtsskat, der også er proportional. Der sker altså ingen forrykkelse her. På samme måde gav hr. A. Chr. Andersen udtryk for, at den kommuneskat, der falder væk, svarer til den nye amtsindkomstskat.

Hr. Ove Hansen mente ikke, at kommuneskatten ville falde lige så meget, som amtskatten ville stige. Det må da i alt fald være sådan, at kommuneskatten falder med det krav, som amtterne før havde over for kommunerne. Vi kan vel i dag ikke vide, om amtsskatten og kommuneskatten i øvrigt vil stige af andre grunde. Men det, vi fører over fra kommunen, må kommuneskatten falde med.

Hr. Martin Pedersen understregede stærkt, at landets borgere burde have en ensartet progression i beskatningen, og fandt det derfor ikke rigtigt at indføre en progressiv amtskommunal skat.

Hr. Gert Petersen kunne heller ikke tilslutte sig ændringsforslaget fra socialdemokratiet, medens hr. Sigsgaard ud fra forskellige motiveringer kunne.

I forbindelse med socialdemokratiets ændringsforslag om en progressiv amtskommunal indkomstskat vil jeg fremhæve, at virkningerne af en sådan skat efter min opfattelse vil blive uheldige både for amtskommunerne og for skatteyderne. Det ligger i sagens natur, at det særlig vil blive de amtskommuner, som har mange store skatteydere, dvs. de amtskommuner, der i forvejen er bedst stillet, der vil få udbytte af den øverste del af progressionsskalaen. Disse amtskommuner ville således få mulighed for at fastsætte en særlig lav udskrivningspro-

cent, hvorved afstanden mellem de såkaldt rige og de såkaldt fattige amtskommuners skatteniveau vil blive betydelig større end efter lovforslagets regler, hvilket er i strid med de bestræbelser, vi udfolder, og som jeg også mente at socialdemokratiet ivrede for for at gennemføre en udligning mellem de svagest stillede og de bedre stillede dele af landet, men her går man den omvendte vej.

Hvis der således, såfremt lovforslagets regler havde været gældende i 1970, skulle have været udskrevet amtskommunal indkomstskat i Viborg amt med en procent, der var ca. 3 gange så stor som procenten i Københavns amtskommune, hvilket i sig selv rummer udligningsproblemer nok, ville procenten i Viborg amtskommune have været ca. 4 gange så stor som den amtskommunale udskrivningsprocent i Københavns amt, såfremt udskrivningen skete efter den skala, som hr. Ove Hansen foreslog. Noget sådant ville efter min opfattelse forværre stillingen for de mindre velstående amtskommuner og deres skatteydere. Og hvordan ville det gå med egnsudviklingen? Når man fik et hårdere skattetryk i de svagest stillede områder af landet, ville egnsudviklingen derved blive svækket. Og hvordan er det med marginals skatten, det vil sige skatten af den sidst tjente krone? Den ville i de svage amtskommuner blive betydelig højere end efter lovforslagets regler. I Københavns amt ville den amtskommunale marginals kat efter lovforslaget have været ca. 1,8 pct. i 1970 og efter det progressive system nedsat til ca. 1,5 pct. for skalaindkomster over 17.000 kr. For indtægter mellem 30.000 kr. og 70.000 kr. ville marginals skatten have udgjort ca. 2 pct. Tager vi imidlertid Viborg amtskommune, ville marginals skatten i 1970 have været 5,4 pct. efter lovforslagets regler, medens den efter det progressive system ville have været forhøjet til ca. 6 pct. for skalaindkomster over 17.000 kr. og til ca. 8 pct. for indtægter mellem 30.000 kr. og 70.000 kr. Det progressive system giver altså også her en særlig skævhed mellem skatteyderne i amtskommunerne. Denne skævhed sættes yderligere i relief, når det bemærkes, at beskatningen af de større indtægter i Viborg og andre ligestillede amtskommuner ved en progressiv amtsskat meget nemt vil kunne overstige skatteloftet, således at de største indkomster får statsindkomstskatten

[Indenrigsministeren.]

nedsat, mens mellemindkomsterne, der også rammes af den progressive amtsskat, ikke støder mod skatteloftet og derfor ikke lettes på nogen måde.

Indkomstskatten i kommunerne, herunder Københavns og Frederiksberg kommune, berøres ikke af lovforslaget og berøres heller ikke af socialdemokratiets ændringsforslag om en progressiv skatteskala. Hvis socialdemokratiet fik sit ændringsforslag gennemført, blev der altså tale om en forskelsstilling mellem København og Frederiksberg, der kun har en proportional kommunal beskatning, og amtskommunerne, der skulle have en progressiv skat.

Det amtskommunale udskrivningsbehov, der efter lovforslaget skal dækkes gennem en direkte proportional indkomstskat, er hidtil dækket gennem den kommunale indkomstskat. Som jeg sagde før, sker der efter lovforslaget ingen forrykkelse i skattebyrden for de enkelte skatteydere, bortset fra at amtsskatten overalt vil blive udskrevet med statens personfradrag, medens den kommunale indkomstskat, hvorigennem det amtskommunale udskrivningsbehov hidtil er blevet dækket, i visse kommuner beregnes med et lavere personfradrag.

Jeg må altså anbefale, at lovforslaget vedtages med det af mig stillede ændringsforslag, og at man stemmer imod det af socialdemokratiet stillede ændringsforslag.

Men jeg vil gerne tilføje, at jeg er enig i det synspunkt, der er udtrykt i flertalsindstillingen fra folketingsudvalget, at vi, efterhånden som vi i den kommende tid flytter flere opgaver over til amterne, må tage op til overvejelse, om vi skal ændre skattelovgivningen som helhed, og det bliver vel statsskatteoven, for at gøre progressionen ensartet over hele landet, eller vi måske skal ændre byrdefordelingslovgivningen.

Jeg vil gerne sige til hr. Sigsgaard og til hr. Gert Petersen, at deres synspunkter vedrørende en enhedsskat over hele landet, altså en statsskat, har vi drøftet ved flere tidligere lejligheder, hvor jeg har givet udtryk for de synspunkter, jeg havde, og af folketingsudvalget er der stillet et spørgsmål — nr. 9 i bilaget til betænkningen — om, hvordan det vil virke, og der er givet en skriftlig besvarelse heraf.

Jeg vil derfor gerne til sidst sige, at jeg er af den overbevisning, at der sker en forenkling ved dette lovforslag. Før måtte man fra amternes side dels udskrive grundskat, dels have overført beløb fra kommunerne. Ingen kunne rigtig se, hvor meget amterne belastede skatterne med. Nu får vi en forenkling, således at borgerne kan se, hvor meget amterne udskriver, dels i form af personskatter, dels i form af grundskatter.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om udskrivning af skat til amtskommunen.

§§ 1-8

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes med 84 stemmer mod 41; 7 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

§§ 9-11, ændringsforslag nr. 2, § 12, således ændret, og § 13

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.

Ændringsforslagene nr. 1 og 2, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 3 om indsættelse af en ny paragraf, ændringsforslag nr. 4 og § 2, således ændret,

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om beretning angående Nordisk Råds 17. og 18. session 1969 og 1970.

Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XX) findes i tillæg B, sp. 839 i betænkning og indstilling fra udvalget.

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til anden (sidste) behandling sættes til forhandling under ét.

Aksel Larsen: Jeg føler trang til at sige, at det nok vil være ønskeligt, om folketinget fremtidig noget hurtigere får beretning fra Nordisk Råds sessioner, og det er naturligvis Nordisk Råds danske delegation og Nordisk Råds danske sekretariat, der er ansvarlig for, at det vil komme til at ske. Det er ikke helt tilfredsstillende, at man først et år eller to senere i folketinget har i hvert fald en formel lejlighed til at drøfte, hvad der skete på Nordisk Råds session, og hvilke beslutninger der blev truffet.

Det ville vel i det hele taget være ønskeligt, om folketinget, hvis det anser Nordisk Råd for noget væsentligt, er i stand til at vie det mere opmærksomhed, mere tid og flere kræfter, end det må erkendes det hidtil har været tilfældet, selv om vi naturligvis ved visse lejligheder har drøftet specielle spørgsmål, der har forbindelse med Nordisk Råd, eller som følger af beslutningerne på Nordisk Råds sessioner.

Når dette er sagt, vil jeg tilføje, at af beretningen og af betænkningen fra udvalget fremgår det, at det væsentlige, det altoverskyggende problem på de to sidste sessioner i Nordisk Råd har været spørgsmålet om et nordisk økonomisk fællesskab og Nordektraktaten, og det fremgår også, at den i hvert fald foreløbig er lagt på is, hvilket vi er mange der beklager. Jeg synes, jeg har lov til ved denne lejlighed at erindre folketinget

om, at der til Nordisk Råds session her i København om få dage foreligger et medlemsforslag om rekommandation til de nordiske landes regeringer om at genoptage arbejdet med Nordek og til Norges og Danmarks regeringer om at trække ansøgningerne om medlemskab i fællesmarkedet tilbage, så dette spørgsmål vil i hvert fald komme til at indtage en ikke upassende plads i Nordisk Råds drøftelser i 1971.

Videre fremgår det af beretningen såvel som af udvalgets betænkning, at Nordisk Råd har beskæftiget sig meget med Øresundsproblemerne, med spørgsmålet om en storlufthavn på Saltholm og om anlæg af den første faste forbindelse over Øresund. Også disse spørgsmål vil komme til konkret behandling på sessionen i København, idet der er stillet et medlemsforslag, som måske med særlig interesse for Danmark opfordrer til, at man nu træffer igangsættelsesbeslutning vedrørende Saltholm, hvilket synes at være en forudsætning for meget hurtigt at få en svensk-dansk beslutning om påbegyndelse af anlæg af den faste forbindelse mellem København og Malmø.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets tekst og dets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om sanering.

(Lovforslaget (nr. 114) findes i tillæg A, sp. 2337, fremsættelsen i tidenden sp. 2515).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Kaj Andresen: Med en ny saneringslov, som vel endnu knap har medført resultater ude i kommunerne, er det selvfølgelig lidt tidligt at skulle behandle forslag om ændring af loven allerede nu. Selv om en lidt længere praksis kunne have været ønskelig, inden de indhentede erfaringer kunne begrunde ændringer, vil jeg alligevel sige, at de foreslåede ændringer er nyttige, idet de i en